

עפ"ת 15665/07/14 - מרדכי לב נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

07 אוקטובר 2014

עפ"ת 15665-07-14 לב נ' מדינת ישראל

בפני כב' סגן הנשיא, ד"ר אברהם אברהם
מערערים מרדכי לב
נגד מדינת ישראל
משיבים

ערעור על פסק דינו של בית המשפט לתעבורה בנצרת (כב' השופטת מ' חליחל-דיאב) בת"ד 12-06-3450

פסק דין

1. כתב אישום הוגש נגד המערער בבית המשפט לתעבורה ובו תואר, כי ביום 14.01.2011 בשעת אחר צהרים נהג המערער במכוניתו בכביש צומתי-ישיה-המוביל, לא שמר מרחק מספיק מן המכונית שלפניו, והתנגש בה. מעוצמת המכה נהדפה המכונית הנפגעת קדימה, ופגעה במכונית שלפניה. מלבד הנזק לרכוש נפגעו כתוצאה מן התאונה שלושה מנוסעי המכונית בה נהג המערער, כמו גם שלושה מן הנוסעים במכונית שנסעה לפניו של המערער. למערער יוחסו עבירות של **נהיגה בקלות ראש, אי-שמירת מרחק, התנהגות הגורמת נזק, וגרימת חבלות של ממש.**
2. עם תחילת משפטו הודה המערער בעבירות שיוחסו לו, והורשע. בגזר דינה קבעה השופטת את מתחם העונש ההולם בין מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר בפועל, פסילה בפועל בין מספר חדשים לבין שש שנים, וקנס בין 1,000 ל-5,000 ₪.
3. המערער לא השלים עם גזר הדין, ומכאן ערעורו, משלטעמו החמירה עמו כב' השופטת קמא יתר על המידה. המשיבה מבקשת, בתורה, להותיר את העונש שהושת על כנו.
4. על מנת לסבר את אוזננו באשר למידת החומרה בנהיגתו של המערער ראוי לנו כי נתאר בפירוט מה את שארע, מעבר לתיאור התמציתי שלמעלה. ובכן המערער נהג, כאמור, במכוניתו בכביש שבין צומתי-ישיה המוביל. המדובר הוא בכביש רחב בן שני נתיבים לכל כיוון. המערער נסע במהירות שבין 80 ל-90 קמ"ש, כאשר המהירות המותרת במקום היא 100 קמ"ש. בשלב כלשהו הוא התקרב ל"פקק", ולא היה סיפק בידו לבלום את מכוניתו. הוא התנגש במכונית שלפניו, שהתנגשה במכונית שלפניה.
5. ועוד חשוב לראות, מבחינת חומרתה של תוצאת התאונה, כי נוסעי המכונית שלפניו של המערער נפגעו פגיעות קשות. לנהגת המכונית, גב' עיינה רוזנטל, נשברו צלעות, והיא סבלה מקרעים בטחול. גם לנוסע מר יגאל רוזנטל נשברו צלעות, כמו גם חבלות נוספות בגופו. לנוסעת גב' צילה רוזנטל נשברה חוליה D9, המטורקס מימין, היא עברה ניתוח לקיבוע חוליות D7-D10, הוכנס לה נקז רוקלי מימין, היא איבדה תחושה מגובה T8-T9 צד ימין ומגובה

T10, וקונטוזיה בריאה. דרגת נכותה עומדת, בעקבות התאונה, על 100%.

6. לפי מצוות המחוקק בתיקון 113 לחוק העונשין, בקביעתו של מתחם העונש ההולם על בית המשפט ליטול בחשבון שיקוליו את הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת, ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

7. אין חולק באשר לערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, משמע הפגיעה בשלמות גופו של אדם, וערך זה אכן נפגע באירוע בו עסקינן. חשובה בקביעת המתחם ההולם גם תוצאתה הקשה של התאונה, על הנזק ברכוש וכמובן הפגיעה הגופנית הקשה שחוו נוסעי המכונית בה פגעה מכוניתו של המערער. אלא שחשובה לא פחות מאלה מידת החומרה בהתנהגותו של המערער, שגרמה לתאונה. אכן, על המערער היה לזהות את ה"פקק" שלפניו ולהאט את מהירותו בהתאם, והוא לא עשה כן. אילו כך היה נוהג, היתה התאונה נמנעת. אלא שזה היה כל אשמו של המערער, שלא העריך נכונה את שראו עיניו.

הערה אחת מתבקשת, והיא מכוונת לעבירה של אי־שמירת מרחק שיוחסה לו. אינני משוכנע בכך, כי עבירה זו הולמת את האירוע בו עסקינן, גם אם מבחינה טכנית ניתן לייחס למערער גם עבירה זו, שהרי אם כך נאמר, כי אז כל התנגשות בין שני כלי רכב הנוסעים זה אחר זה תוליך לביסוסה של עבירה זו של אי־שמירת מרחק, ואינני סבור כי לכך התכוון סעיף העבירה. דומה, כי העבירה הולמת יותר את הנהג שנוסע אחר רכב אחר לאורך זמן, גם אם קצר, כשהוא נצמד אליו מאחור במרחק קצר מכפי שיספיק עבור בלימה, למקרה שהמכונית שלפניו תבלום מסיבה כלשהי. המקרה שלפנינו שונה בתכלית. המערער נסע בלא שדלק אחר המכונית שלפניו במרחק שאיננו מספק לשם בלימה. אשמו הוא בכך, שכשהתקרב לאותו "פקק" הוא הופתע ממנו, ולא עלה בידו לבלום את מכוניתו.

8. חשוב עוד לראות, כי המערער נסע בנתיב הימני של הכביש, נהג את מכוניתו במהירות סבירה, מתחת למהירות המותרת (כאמור 80-90 קמ"ש), בכביש פתוח ונרחב שהמהירות המותרת בו היא, כאמור, 100 קמ"ש. הוא לא עקף איש, ולא עבר כל עבירה אחרת, מסוג העבירות המלמדות על "השתוללות" של הנהג בכביש, כגון מעבר ברמזור אדום, אי־ציות לתמרור כזה או אחר, ועוד כיוצא באלה התנהגויות קלוקלות, שלדאבוננו אנו חוזים בהם מידי יום בכבישים. כל אשמו של המערער הוא, כאמור, בהפתעה שהופתע מן "הפקק" שנתגלה לפניו, ואי־בלימת מכוניתו בטרם יתנגש במכונית שלפניו.

9. כשכל אלה עומדים לנגד עינינו, כי אז מידת אשמו של המערער עומד, לפי הבנתי, בדרגה נמוכה. מכאן שגם בהתחשב במידת הפגיעה הגופנית שסבלו נוסעי המכונית האחרת, הגבול התחתון של מתחם העונש ההולם צריך שיעמוד על עונש מותנה, ואת זאת אכן קבעה השופטת הנכבדה קמא בגזר דינה. אין לי להידרש לגבול העליון של המתחם אותו קבעה השופטת קמא, באשר סברתי כי את העונש יש לקבוע בגבול התחתון של המתחם, כפי שאטעים להלן.

10. השופטת קמא קבעה, כאמור מעלה, כי מתחם העונש ההולם, ככל הנוגע לעונש הפסילה, הינו בין מספר חודשי לבין שש שנים של פסילה בפועל. על כך אעיר, כי קביעת מתחם במרווח כה גדול חוטאת לתכליתו של תיקון 113. מכל מקום, בהסתמך על השיקולים שנמנו מעלה סברתי, כי קביעתה של השופטת קמא ביחס לגבול התחתון של המתחם (אף שלא ציינה כמה חודשים של פסילה, כי אם רק "מספר חודשי פסילה"), הינה קביעה נכונה, וכיוון שלטעמי החמירה השופטת קמא גם ברכיב זה של העונש עם הנאשם (ראו נא להלן), אינני צריך ליתן דעתי לגבול העליון של המתחם.

11. את עונשו של המשיב יש לגזור, בגדרו של תיקון 113 לחוק העונשין, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, וכאן עלינו לראות, כי עניין לנו בנהג ותיק יחסית, שהרשעותיו הקודמות אינן רבות, ומכל מקום אינן מעידות על מי שנהיגתו היא של פורע חוק בכבישים. על כך יש להוסיף את היותו מטופל בשבעה ילדים, ופרנסתו, הנשענת על נהיגתו, מצויה בדוחק. לזכותו יש לזקוף גם את הודאתו בהזדמנות ראשונה, על כל המשמעות שבכך, ובכלל זה קבלת הדין, כמו גם הבעת חרטה על תוצאות התאונה, ונטילת האחריות על שהתרחש.

12. כשכל אלה באים בחשבון השיקולים סברתי, כאמור מעלה, כי את עונשו של המערער יש לקבוע בגבול התחתון של המתחם, והדברים מכוונים לשני רכיבי העונש, משמע לעונש המאסר ולעונש הפסילה. את עונש המאסר יש לקבוע כמאסר מותנה, ואת עונש הפסילה יש להעמיד על שנתיים בפועל.

13. סיכומם של דברים, מכל הטעמים שהטעמתי, הנני מקבל את הערעור ומורה כלהלן:

א. הנני מבטל את עונש המאסר בפועל שהושת על המערער.

כיוון שהמערער כבר החל בריצוי עונש המאסר (בעבודת שירות), הוא יפסיק את עבודת השירות לאלתר.

ב. עונש המאסר המותנה (בן ששה חדשים) שהושת על המערער ייוותר על כנו. יחד עם זאת הנני משנה את התנאי שנקבע (נהיגה בפסילה, שאין לה כל קשר לאירוע בו עסקינן): התנאי יהא הרשעה בעבירה של גרימת חבלות של ממש (תקנה 38(8) לתקנות התעבורה).

ג. במקום פסילה בפועל בת ארבע שנים שהושתה על המערער הנני משית עליו שנתיים פסילה בפועל. מתקופה זו ינוכו 60 ימי הפסילה המינהלית.

ד. שאר חלקי גזר הדין נותרים בעינם.

ניתן היום, י"ג תשרי תשע"ה, 07 אוקטובר 2014, בהעדר הצדדים.